

Asia: VN/17688/2021

Työryhmän selvitysluonnos: datanhallinta-asetuksen kansallinen täytäntöönpano

Oletteko samaa mieltä datanhallinta-asetuksen sisällön kuvauksesta? Vaatiiko jokin kohta mielestänne lisää selvennystä, jotta pystytte soveltamaan datanhallinta-asetusta?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Oletteko samaa mieltä nykytilan arvioinneista? Miten datanhallinta-asetus vaikuttaa toimintaanne?

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Vapaamuotoiset huomiot selvityksestä

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry:ltä lausuntoa datanhallinta-asetuksen kansalliseen täytäntöönpanoon liittyen. EK kiittää pyynnöstä ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

EK pitää selvitysluonnosta onnistuneena. EK suhtautuu myönteisesti työryhmän selvitysluonnokseen ja etenkin selvitysluonnoksen näkökulmaan datahallinta-asetuksen täytäntöönpano osana digitaalista infrastruktuuria ja EU:n digi- ja datasäädösten yhteensopivaa toimeenpanoa. Suomi on ollut unionin sisällä yksi aktiivisista datatalouden mahdollisuuksien puolestapuhujista ja suomalaisella elinkeinoelämällä on sektorilla laajaa ja uniikkia osaamista. Datan liikkuvuudella ja paremmalla hyödyntämisellä on laaja taloudellinen merkitys ja innovaatiopotentiaali, joten valittu suunta on ollut oikea ja perusteltu. Asetus koskee julkisen sektorin hallussa olevan muun kuin avoimen datan uudelleenkäyttöä ja liikkuvuutta. Elinkeinoelämän näkökulmasta keskiössä ovat

yrietykset, jotka mahdollistavat tuotteillaan ja palveluillaan asetuksen tavoitteiden toteutumista ja tarkoituksenmukaista toimeenpanoa. Datahallinta-asetuksen hyvällä toimeenpanolla voidaan säilyttää paikka maailman digitalisoituneimpana valtiona, vaikutusvalta datan välityspalvelujen yhteentoimivuuden edistämiseksi ja samalla tarjota hyvä toimintaympäristö datatalouden kehittymiselle Suomessa.

EK näkee, että jatkovalmistelussa olisi hyvä harkita uudelleen, onko asetuksen soveltamisalan laajentaminen koskemaan yrityksiä miltään osin tarpeellista. EK ehdottaa, ettei asetuksen soveltamisalaa tehtäisi kansallisia laajennuksia. EK kannattaa, ettei asetuksen soveltamisalaa laajennettaisi yksityisiin yrityksiin. Tämä lähtökohta edistää EU:n sisämarkkinoiden toimivuutta ja varmistaa sen, että asetuksen vaatimukset ja velvoitteet soveltuvat jäsenvaltiosta toiseen yhdenmukaisesti. Tämä edistää palveluiden ja tuotteiden vapaata liikkuvuutta ja vältyttäisiin esteiden muodostukselta Suomen kilpailukyvyille ja kasvuille suhteessa muihin EU:n jäsenvaltioihin. Selvitysluonnoksessa olisi hyvä selkeyttää muutoinkin, millaisia vaikutuksia datanhallinta-asetuksella on yrityksiin.

Säätelyn taso on hyvä pitää yhtenäisenä EU- ja kansallisella tasolla siten, ettei säädösten tai säännösten välille synny ristiriitoja ja tulkinnan varaa. Tässä punninnassa on erityisesti otettava huomioon tulevat digitalisaatioon ja datatalouteen keskittyvät säädöshankkeet ja jo voimassa oleva sääntely, toimintatavat ja lainsäädännön määritelmien yhtenäisyys.

Datahallinta-asetuksen toimeenpanossa on varmistettava, että viranomaisilla, joille tehtävät osoitetaan, on riittävät taloudelliset ja henkilöresurssit sekä osaaminen ja ymmärrys laaja-alaisesti digitalisaatiosta ja datataloudesta sekä sen vaikutuksista eri toimialojen yrityksille ja yhteiskuntaan. EK kannattaa esitystä liikenne- ja viestintäviraston nimeämisestä toimivaltaiseksi viranomaiseksi. Tehtävän keskittäminen ja kokonaisuuden johtaminen vahvistaa datalla johtamista ja mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön valtionhallinnossa.

EK pitää hyvänä, että tietopiste on keskittynyt jo olemassa olevalle viranomaiselle. EK pitää kannatettavana, että digi- ja väestötietovirasto vastaisi tietopisteen tuottamisesta, koska sillä on jo kokemusta ja vakiintunut asema dataportaalina. Lisäksi alati digitalisoituvassa markkinassa, olisi hyödyllisintä kohdentaa resurssit samalle viranomaiselle, joka vastaa digitalisoituvan Suomen ratkaisuista yleisesti.

EK korostaa ennakoivan neuvonnan ja ohjeistuksen tärkeyttä seuraamuksia harkittaessa ja seuraamuksen oikeasuhtaisuutta rikkomukseen nähden. Seuraamusten valinnassa on punnittava myös niiden vaikuttavuutta yritys- ja innovaatiotoimintaan ja organisaatioiden kustannuksiin ja riskeihin. EK pitäisi hyvänä toimintatapana, jos seuraamuksia tarkasteltaisiin yhteisesti myös EU:n tasolla eri jäsenvaltioiden viranomaisten kesken, jotta seuraamukset olisivat oikeasuhtaisia jäsenmaasta riippumatta. Myös seuraamusten osalta on tärkeää, että niitä määräävällä

viranomaisella on erityisosaamista, sillä lainsäädäntö ja toiminta, josta seuraamuksia annetaan, on mutkikasta ja vaatii erityisosaamista.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

Anmari Brink Pacius

Asiantuntija

Brink Pacius Anmari
Elinkeinoelämän keskusliitto, EK